

11/07/2019

Одржано академско вече поводом 500 година Горажданске штампарије



Обележавање 500 година Горажданске штампарије потврђује да су Срби народ који је рано почео да штампа и да пише врло узбудљива и велика дела, изјавио је синоћ у Доњој Сопотници код Новог Горажда професор Емир Кустурица.



Ми имамо од те штампарије до данас испуњену сваку тачку коју једна мала земља има, а то су велики књижевници и велики уметници који су обележили то време – рекао је Кустурица на академској вечери поводом 500 година Горажданске штампарије, одржаној у порти Цркве Светог Георгија у Доњој Сопотници.

Он је истакао да је почетак писмености много старији од штампарије.

– Идеја лаког дуплицирања која данас достиже врхунац огледа се у Интернету. Ни Интернет не би био то што јесте да пре 500 година није било залуђеника који су веровали да штампарију треба правити у нашем народу – рекао је Кустурица.

Он је подсетио да идеја те прве штампарије под Турцима говори двоструко – да је необично да је то могло под Турцима да се уради, а са друге стране „да је то један народ који је ту био“.



– Највећа потврда валидности те културе је чињеница да су сви уговори за време турске окупације, односно Дубровачке републике у Дубровнику били потписивани и писани ћирилицом. То јесте било једно једино писмо и кад се погледа политичка вага која се прави у БиХ, а и пре 300 година, увек је прва на удару била ћирилица – рекао је Кустурица.

Књижевник Владимир Кеџмановић рекао је да је значај овог јубилеја огроман и да је импозантан број година који је протекао од тренутка кад је штампарија пуштена у рад.

– У времену у којем живимо тај значај је неупоредиво већи из више разлога. Један је тај што живимо у времену опште дебилизације где су људи пола века раније више држали до писане речи него ми данас – каже Кеџмановић.

Он указује и на данашњу политичку ситуацију која, како каже, траје више деценија и у којој се у БиХ оспорава идентитет српског народа.



– Чињеница је да је српски народ најстарији на овим просторима и да су 90 одсто данашњих становника БиХ потомци људи који су овде направили штампарију, а који су били Срби – рекао је Кеџмановић.

Он је нагласио да, иако данашње време није блиставо и не оставља простор за оптимизам, овакав јубилеј и ова штампарија даје наду да ће српски народ истрајати и да ће културом и духом бити спреман за нови процват, приближан оном за време доба Немањића.

Књижевник Милан Ружић рекао је да је Горажданска штампарија, у тами општег ропства под Турцима, сијала као светионик.

– Горажданска штампарија је полумиленијумски доказ да смо један од последњих бедема православља – истакао је Ружић.

Начелник општине Ново Горажде Мила Петковић рекла је да се велики градови, који су много моћнији и развијенији од овог места, не могу похвалити да је код њих утемељено штампарство на Балканском полуострву. У културном програму наступила је Етно-група „Ива“ из Бањалуке.

Академији су присуствовали начелници општина Вишеград, Фоча, Соколац, те бројни представници друштвеног и културног живота.

Организатори академске вечери су Народна библиотека „Божидар Горажданин“ и општина Ново Горажде.

У Храму Светог Георгија у Доњој Сопотници 1519. године Божидар

Горажданин је основао прву штампарију на овим просторима и другу на Балкану, одмах после цетињске.

У овој штампарији, коју је Горажданин пренио из Венеције у Сопотницу, штампане су ћириличне црквене књиге до 1523. године, кад је под најездом Турака пресељена у Трговиште у Румунију.

tvhram.rs